

**Zagadnienia kluczowe dla zrównoważonego rozwoju w perspektywie wdrażania
RPO dla województwa lubelskiego na lata 2014-2020**

**analiza założeń do RPO woj. lubelskiego 2014+
Krzysztof Gorczyca,
Lublin, 26.04.2013**

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Przedmiot analizy

- ***Projekt Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030) - kwiecień 2013*** (w trakcie konsultacji)
- ***Wstępny zarys obszarów wsparcia w ramach RPO 2014-2020*** (5 marca 2013r)

Zagadnienia kluczowe dla zrównoważonego rozwoju - Polska Zielona Sieć

- bioróżnorodność (ochrona przyrody, edukacja ekologiczna)
- zrównoważony transport (miejski, kolejowy, rowerowy)
- zarządzanie odpadami & ściekami
- efektywność energetyczna & odnawialne źródła energii

Strategia Rozwoju Województwa -

Wizja rozwoju regionu do 2020 r. z perspektywą do 2030 r.

- Brak jakiegokolwiek bezpośredniego czy pośredniego odniesienia do żadnego z 4 obszarów.
- Jedyne wzmianka o kwestiach środowiskowych (?) to założenie, że ograniczenie ilości osób pracujących w nieproduktywnych gałęziach gospodarki (m.in rolnictwo) na rzecz bardziej dochodowych *będzie prowadzić do wzrostu poziomu życia mieszkańców regionu tak w wymiarze materialnym, jak i ekologicznym i kulturowym.*

Cele strategiczne

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu.
2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.
3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.
4. Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu.

KOMENTARZ:

Żaden z celów nie odnosi się do powyższych 4 obszarów zrównoważonego rozwoju.

Dla porównania wybrane cele strategiczne z Mazowsza

- *Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów*
- *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach*
- *Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych*

Zestawienie celów strategicznych oraz operacyjnych

CELE STRATEGICZNE

1. Wzmacnianie urbanizacji regionu	2. Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich	3. Selektywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowanie technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu	4. Funkcjonalna, przestrzenna społeczna i kulturowa integracja regionu
------------------------------------	--	--	--

CELE OPERACYJNE

1.1. Rozwijanie funkcji metropolitalnych Lublina	2.1. Poprawa warunków dla wzrostu konkurencyjności i towarowości gospodarstw	3.1. Wspieranie najbardziej perspektywicznych kierunków badań i komercjalizacji ich wyników	4.1. Poprawa wewnętrznego skomunikowania regionu
1.2. Wspieranie ponadlokalnych funkcji miast	2.2. Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego	3.2. Wspieranie kierunków kształcenia na poziomie wyższym szczególnie istotnych dla przyszłego rynku pracy regionu oraz mających unikatowe znaczenie w skali ponadregionalnej	4.2. Wspieranie włączenia społecznego
1.3. Poprawa skomunikowania Lublina z obszarami metropolitalnymi Polski i zagranicy	2.3. Wzmocnienie doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców wsi	3.3. Stworzenie systemu naukowego, eksperckiego i wdrożeniowego wsparcia na rzecz rozwoju wybranych sektorów gospodarki	4.3. Wzmacnianie społecznej tożsamości regionalnej i rozwijanie więzi i współpracy wewnątrzregionalnej
	2.4. Wspieranie przedsiębiorczości na wsi i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy na obszarach wiejskich	3.4. Rozwijanie systemu kształcenia dostosowanego do specyfiki regionu	4.4. Przetłumaczanie niekorzystnych efektów przygranicznego położenia regionu
	2.5. Wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę transportową, komunalną, energetyczną	3.5. Wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw	4.5. Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego
	3.6. Rozwój społeczeństwa informacyjnego		

Cel 1: Wzmacnianie urbanizacji regionu.

KOMENTARZ:

(+)

Działanie: *Wspieranie działań na rzecz rozwoju systemu niskoemisyjnego transportu miejskiego w ośrodkach subregionalnych.*

(–) ale dlaczego tylko w miastach subregionalnych a nie w Lublinie?

Cel 2: Restrukturyzacja rolnictwa oraz rozwój obszarów wiejskich.

KOMENTARZ

(-) Nacisk na „poprawę struktury” - koncentrację ziemi, rozwój gospodarstw wielkoobszarowych, przemysłowe rolnictwo.

Z punktu widzenia skutków (koszty zewnętrzne, negatywny wpływ na bioróżnorodność, jakość żywności) – powielanie błędów. Pominięcie pozaprodukcyjnych funkcji rolnictwa.

(+) wsparcie dla aktywizacji wsi, produktów i usług lokalnych, sieci i innych form współpracy producenckiej

Cel 3: Selekttywne zwiększanie potencjału wiedzy, kwalifikacji, zaawansowania technologicznego, przedsiębiorczości i innowacyjności regionu.

Komentarz:

- Brak odniesienia do obszarów zrównoważonego rozwoju w żadnym z celów szczegółowych (badania, kształcenie, innowacje, przedsiębiorstwa) mimo potencjału

Cel 4:

integracja regionu

Funkcjonalna integracja regionu wymaga sprawnego i niezawodnego oświetlenia jego najważniejszych miast i ich obszarów dobrą siecią drogową, budowaną w pierwszej kolejności tam, gdzie jej niedoskonałość jest barierą rozwoju, jak również siecią połączeń kolejowych tam, gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione.

- Budowa dróg nie musi być zasadna ekonomicznie?
- Brak danych o proporcjach między drogami a koleją

Cel 4:

regionu

integracja

- (+) OZE, efektywność energetyczna, ekologizacja rolnictwa
- (-) umieszczenie w tym samym celu operacyjnym rozwoju eksploatacji kopalin
- (-) nie przewidziano działań na rzecz bioróżnorodności

Wstępny zarys obszarów wsparcia w ramach RPO 2014-2020

Załącznik 1

RING-FENCINGI - Zasada koncentracji tematycznej środków w RPO WL 2014 – 2020

Oś Priorytetowa (CT)	Realizowane w Osi CT	Ring-fencing – minimalny poziom koncentracji wg projektów rozporządzeń			Szacowany udział środków w RPO WL 2014-2020				
					Dla danego celu		Ring-fencing dla RPO WL 2014-2020 (80% EFRR/20% EFS)		
					EFRR	EFS			
1. Konkurencyjność przedsiębiorstw i innowacje	1, 2, 3				38%		50% EFRR		
2. Energia przyjazna środowisku	4	10% EFRR na szczeblu krajowym (Oś 2 i 4) ⁱⁱ	50% EFRR na szczeblu krajowym ⁱ		12%		12% EFRR		
3. Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5, 6				16%				
4. Mobilność regionalna i ekologiczny transport	4, 7				17%				
5. Przedsiębiorczość i uczenie się przez całe życie	8, 9, 10	20% EFS na szczeblu krajowym na CT 9 ⁱⁱⁱ	20-25% środków strukturalnych na CT 8, 9 i 10 ^{iv}	60% EFS dla PO na max. 4 pr. inwest. Z CT 8, 9 i 10 ^v	4%	90%	RF zachowany	RF zachowany (20%)	RF zachowany (priorytety inwestycyjne: 8.5, 8.9, 9.4, 10.1)
6. Spójność społeczna	9				9%	6%			
7. Pomoc techniczna					4%				
8. Pomoc techniczna						4%			
					100% ^{vi}	100% ^{vii}			

Wstępny zarys obszarów wsparcia w ramach RPO 2014-2020

- 3 z 6 Osi przewiduje wsparcie dla zrównoważonego rozwoju
- 38% środków EFRR na biznes + badania + innowacje
- *(brak wyróżnionego wsparcia na inwestycje i badania w ochronie środowiska i OZE)*

„Wstępny zarys...” Energia przyjazna środowisku

- 12% środków EFRR
- Szeroki wachlarz działań w tym wsparcie dla firm, dostosowanie sieci przesyłowych do rozproszonych OZE
- Uwzględnia wsparcie niskoemisyjnego transportu w miastach

„Wstępny zarys...”

- 16% środków EFRR
- (w tym na -zabytki i dziedzictwo kulturowe, turystykę, obszary zdegradowane, ratownictwo i retencję)
- Szeroka paleta działań odpadowych
- Zawiera wsparcie dla firm
- Azbest

„Wstępny zarys...”

- Rozdzielenie wodociągów od kanalizacji i oczyszczania ścieków
- Brak działań bezpośredniej ochrony przyrody – jest wyposażenie parków, infrastruktura, plany ochrony, centra bioróżnorodności...

„Wstępny zarys...”

- 13% środków EFRR
- Na drogi, kolej i transport miejski – brak danych o proporcjach
- *„przebudowa infrastruktury miejskiej w celu ograniczania ruchu drogowego w centrach miast”*
- Brak wsparcia dla transportu rowerowego

Dziękuję za uwagę!
Krzysztof Gorczyca,
k.gorczyca@ekolublin.pl 604 432 002

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

